

PATVIRTINTA

Panevėžio rajono pradinio ugdymo
mokytojų metodinio būrelio
2020 m. rugsėjo 23 d. posėdis

PANEVĖŽIO RAJONO PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ SKAITYMO SKATINIMO PROJEKTO „KARTU SKAITYTI GERA...“ PROGRAMA

I. Bendro pobūdžio informacija

Projekto pavadinimas: „Kartu skaityti gera...“

Projekto rengėjai: Panevėžio rajono pradinė klasių ugdymo mokytojų metodinis būrelis

Informacija apie projekto rengėjus:

Nijolė Mogilovienė – Panevėžio rajono švietimo centro metodininkė (projekto kuratorė)

Jolanta Andriuškevičienė – Panevėžio r. Velžio gimnazijos pradinė klasių mokytoja ekspertė (projekto vadovė)

Sandra Daukantienė – Panevėžio r. Velžio gimnazijos pradinė klasių mokytoja metodininkė

II. Projekto organizavimas

Projekto vykdymo vieta: Panevėžio rajono švietimo įstaigos, vykdančios pradinio ugdymo programą; Panevėžio rajono savivaldybės viešoji biblioteka.

Projekto vykdymo laikas: 2021 m. vasario–birželio mėn.

Projekto dalyviai: Panevėžio rajono pradinė klasių mokiniai, jų tėvai (globėjai) bei mokytojai.

III. Programos idėja ir turinys

Programos pristatymas (aktualumas, tikslas, uždaviniai, turinys, metodai, siejami rezultatai).

Pastaraisiais metais vis labiau taikant informacines technologijas pasikeitė aplinka, lemianti daugelį įpročių, tarp jų ir skaitymą. Skaitymo kiekis ir jam skirtas laikas nesumažėjo, tačiau iš esmės pasikeitė jo kokybė. Nors įvairių formatų tekstų perskaitoma daug, tarp jų vis mažesnė dalis vertingų ar susikaupimą ugdančių knygų.

2014 m. įkurtas Europos Sąjungos finansuojamas tarpdisciplininis Europos mokslininkų tinklas COST E-READ (angl. *Evolution of Reading in the Age of Digitization*), į kurį susibūrę mokslininkai iš 33 pasaulio šalių vykdo skaitymo proceso tyrimus, susijusius su besikeičiančiomis technologijomis. Vienas tinklo mokslininkų, Berlyno laisvojo universiteto (Vokietija) Eksperimentinės ir neurokognityvinės laboratorijos vadovas prof. Arturas Jacobsas, tyrinėjęs skaitant smegenyse vykstančius procesus, atsakingus už žmogaus emocijas, sako, kad skaitymas daro didžiulę įtaką žmonijos evoliucijai ir kiekvieno individo asmeniniam vystymuisi, bet skaitydamas kiekvienas iš mūsų kartu gali tapti ir aktyvesniu visuomenės nariu.

Ar iš tiesų svarbus yra tik pats skaitymo procesas, o ne jo forma? Pasak Vilniaus universiteto leidyklos direktoriaus, E-READ tinklo nario, Komunikacijos fakulteto Skaitmeninių medijų laboratorijos docento Arūno Gudinavičiaus, jeigu mūsų tikslas yra tik susipažinti su tekstu ir gebėti trumpai jį atpasakoti, tuomet nėra jokio skirtumo, kur mes jį skaitysime – popieriuje ar ekrane, suvokimo rezultatai bus maždaug vienodi, o kartais ekrane tai atlikti galima ir greičiau.

Bet jeigu norėsime tekstą suvokti giliau, tuomet naudingiau į rankas paimti popierinę knygą. Dabartinis gyvenimo tempas vis mažiau palieka laiko tėvams (globėjams) skaityti knygas savo vaikui. Mokinių skaitymui ypač didelės įtakos turi sociokultūrinis kapitalas, pirmiausia pasireiškiantis per šeimos aplinką: daugiau skaito mokiniai, kuriems kūdikystėje, vaikystėje dažnai buvo skaitoma balsu, kurių namuose yra daugiau knygų ir kurių tėvai (globėjai) patys skaito. Todėl šeimos įtraukimas, švietimas, aiškinant tėvų (globėjų) įtaką vaikų kalbos ir skaitymo įgūdžiams, būtinas ugdant knygas skaitančią visuomenę.

Šiandien vargiai rastume nemokantį skaityti žmogų. Ir nelengvai aptiktume namus, kuriuose nebūtų nė vienos knygos. Tačiau susiduriame su problema, kuri nebuvo aktuali ankstesnėms kartoms – tai noro skaityti, knygos poreikio stygius.

Tikslas. Skatinti mokinių motyvaciją skaityti.

Uždaviniai:

1. Parengti rekomenduotinių perskaityti knygų sąrašą.
2. Bendradarbiauti su Panevėžio miesto ir rajono bibliotekomis.
3. Skaityti šias knygas:

1–2 klasėse – Selemono Paltanavičiaus „Maži ežiuko sapnai“;

3–4 klasėse – Selemono Paltanavičiaus „Velniukas ir vieversiuokas“, Selemono

Paltanavičiaus „Lietuvos gyvūnų didžioji knyga“;

4. Įgyvendinant projektą skatinti mokytojus Panevėžio rajono pradinio ugdymo mokytojų FB grupėje dalytis naudingomis nuorodomis;
5. Bendradarbiaujant su Panevėžio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi, organizuoti projekto baigiamąjį renginį – konkursą (numatomas 2021-04-01, tačiau organizatoriai pasilieka teisę datą keisti);
6. **Mokyklose sudaryti dvi komandas (1–2 ir 3–4 klasių), konkurse atstovausiančias švietimo įstaigas** (1–2 klasių komandą sudaro vienas pirmokas ir vienas antrokas, 3–4 klasių komandą sudaro vienas trečiokas ir vienas ketvirtokas).
Projekte dalyvaujančių mokyklų išankstinė registracija vyksta iki vasario 15 d. (nurodyti švietimo įstaigą ir projekte dalyvaujančių klasių koncentrus).
7. Į konkursą pasikviesti knygų autorių.
8. Gerinti klausymo, kalbėjimo, skaitymo bei rašymo įgūdžius taikant įvairias strategijas.
9. Įtraukti mokyklos bendruomenę siekiant didinti skaitymo prestižą.
10. Diferencijuoti ir individualizuoti mokinių veiklas (klausymą, kalbėjimą, skaitymą, rašymą) pagal jų galimybes bei poreikius.

Metodai:

Individualus darbas, darbas grupėmis, diskusija, debatai, darbas su visa klase.

Klausymo, kalbėjimo, skaitymo bei rašymo strategijų metodai.

Siekiami rezultatai:

Dauguma pradinių klasių mokinių bus perskaitę projekto knygas.

Mokiniai dažniau lankysis bibliotekose, formuosis pozityvus požiūris į knygų skaitymą.

Šeimoje kils skaitymo prestižas.

Mokiniai susipažins ir pabendraus su knygų autoriumi.

Tęstinumas:

Skaitymo skatinimo projektas bus tęsiamas 2021–2022 m. m.

Partneriai:

- Panevėžio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius;
- Panevėžio rajono švietimo centras;
- Panevėžio rajono savivaldybės viešoji biblioteka;
- Panevėžio gamtos mokykla.

Užduočių rengimo ir vertinimo komisijos koordinatorius:

Jolanta Andriuškevičienė, Panevėžio r. Velžio gimnazija

Užduočių rengimo ir vertinimo komisijos nariai:

1–2 klasės

Lolita Vyšniauskienė, Dembavos progimnazija

Asta Kuodytė, Ramygalos gimnazija

Skirmantė Petrauskienė, Pažagienių mokykla-darželis

Dalia Kazielenė, Pajstrio Juozo Zikaro gimnazija

Regina Kavoliūnienė, Smilgių gimnazija

Rasa Sikarskienė, Upytės Antano Belazaro pagrindinė mokykla

Vilma Gabrytė, Vadoklių pagrindinė mokykla

3–4 klasės

Jūratė Eigirdienė, Raguvos gimnazija

Sandra Daukantienė, Velžio gimnazija

Reda Raštutienė, Velžio gimnazija

Kristina Žarnauskienė, Piniavos mokykla-darželis

Alma Briedienė, Naujamiesčio gimnazija,

Skirma Juknevičienė, Krekenavos Mykolo Antanaičio gimnazija

Danutė Lukoševičienė, Paliūniškio pagrindinė mokykla

IV. Programos įgyvendinimo etapai

Priemonių planas				
Dalyviai	Tikslai	Priemonės (atliekama veikla)	Įgyvendinimo data	Darbų vadovai ir atsakingi asmenys
1	2	3	4	5
1. Pradinių klasių mokytojų metodinis būrelis	1. Teikti siūlymą dėl mokinių skaitymo skatinimo projekto „Kartu skaityti gera...“. 2. Pritarti projekto vykdymui. 3. Sudaryti kandidatų į užduočių rengimo ir vertinimo komisiją sąrašą.	1. Projekto tikslų bei uždavinių pristatymas bei aptarimas su pradinių klasių mokytojais. 2. Projekto vykdymo gairių aptarimas. 3. Kandidatų į užduočių rengimo ir vertinimo komisiją siūlymas.	2020-09-23	Jolanta Andriuškevičienė

2. Panevėžio rajono savivaldybės viešoji biblioteka	1. Parengti rekomenduojamų perskaityti knygų sąrašą.	1. Knygų atranka. 2. Rekomenduojamų perskaityti knygų sąrašų 1–2 ir 3–4 klasėms sudarymas.	2020-11-15	Jolanta Andriuškevičienė, Lida Žukauskaitė
3. Pradinių klasių mokytojai	1. Informuoti mokytojus apie rekomenduojamų perskaityti knygų sąrašus. 2. Vykdyti išankstinę projekto dalyvių registraciją.	1. Rekomenduojamų perskaityti knygų sąrašų pateikimas pradinių klasių mokytojams. 2. Projekto dalyvių registracija.	2020-02-01	Nijolė Mogilovienė, Jolanta Andriuškevičienė
4. Konkurso nuostatų rengimo komanda	1. Parengti projekto baigiamosios dalies – konkurso nuostatus. 2. Ieškoti konkurso rėmėjų.	1. Konkurso nuostatų rengimas bei jų teikimas Švietimo, kultūros ir sporto skyriui. 2. Konkurso rėmėjų paieška.	2021-03-01	Jolanta Andriuškevičienė, Sandra Daukantienė
5. Švietimo, kultūros ir sporto skyrius	1. Patvirtinti konkurso nuostatus. 2. Sudaryti ir patvirtinti konkurso užduočių rengimo ir vertinimo komisiją.	1. Konkurso nuostatų patvirtinimas. 2. Konkurso užduočių rengimo ir vertinimo komisijos sudarymas.	2021-03-01	Inesa Vietienė
6. Pradinių klasių mokiniai, mokytojai, mokyklų bendruomenės	1. Vykdyti knygų skaitymą. 2. Įtraukti mokyklų bendruomenės narius į knygų skaitymą bei aptarimą.	1. Knygų skaitymas ir aptarimas mokyklose, namie. 2. Mokyklų bendruomenių įtraukimas į knygų skaitymą. 3. Kūrybinių darbų parodų, popiečių, viktorinų ir kt. veiklos rengimas ugdymo įstaigose.	2021 m. vasaris–balandis	Pradinių klasių mokytojai
7. Užduočių rengimo komisija	1. Parengti konkurso užduotis bei vertinimo kriterijus.	1. Konkurso užduočių 1–2 ir 3–4 klasių mokiniams sudarymas. 2. Užduočių vertinimo kriterijų rengimas.	2021-02-17	Nijolė Mogilovienė, Jolanta Andriuškevičienė
8. Pradinių klasių mokytojų metodinis	1. Patvirtinti projekto atsiskaitymo	1. Projekto vykdymo refleksija. 2. Konkurso nuostatų	2021 m. vasaris–kovas	Nijolė Mogilovienė, Jolanta

būrelis	datas ir vietą. 2. Supažindinti su projekto konkurso nuostatais.	teikimas pradinių klasių mokytojams.		Andriuškevičienė
9. Švietimo, kultūros ir sporto skyrius; Panevėžio rajono savivaldybės viešoji biblioteka	1. Parengti padėkos raštus ir diplomus projekto dalyviams.	1. Projekto nugalėtojų diplomų rengimas. 2. Padėkos raštų visiems projekto dalyviams rengimas.	2021 m. kovas	Inesa Vietienė Jolanta Andriuškevičienė, Sandra Daukantienė
10. Užduočių rengimo ir vertinimo komisija	Organizuoti 1–2 ir 3–4 klasių mokinių baigiamąjį projekto renginį – konkursą.	1. 1–2 ir 3–4 klasių mokinių komandų konkurso vykdymas. 2. Komandų nugalėtojų apdovanojimas. 3. Padėkos raštų ir atminimo dovanėlių įteikimas konkurso dalyviams.	2021-04-01	Inesa Vietienė, Užduočių rengimo ir vertinimo komisijos nariai
11. Mokyklų pradinių klasių mokinių komandos	Organizuoti susitikimą su rašytoju Seimonu Paltanavičiumi.	Dalyvaujančių projekte mokyklų pradinių klasių mokinių komandų susitikimas su skaitomų knygų autoriumi.	2021 m. balandžio 1 d. arba birželio 1 d. kontaktiniu būdu	Nijolė Mogilovienė
12. Konkurso nugalėtojai	Dalyvauti Panevėžio gamtos mokyklos parengtoje edukacinėje programoje.	Konkurso nugalėtojų dalyvavimas edukacinėje programoje.	2021 m. balandis–gegužė	Rima Ivanauskienė, Panevėžio gamtos mokykla
13. Pradinių klasių mokytojų metodinis būrelis	Organizuoti pokalbį-diskusiją apie vykdytą projektą.	Projekto refleksija.	2021 m. birželis	Jolanta Andriuškevičienė